

1. ONKO MIELESTÄNNE INVESTOINTIOHJELMASSA KOKONAISUUTENA ONNISTUTTU VASTAAMAAN SILLE ASETETTUIHIN TAVOITTEISIIN JA MUUTTUNEeseen TOIMINTAYMPÄRISTÖÖN?

Vaikutusten perusteluissa ei käy selkeästi ilmi alueiden ja eri alueilla asuvien kansalaisten yhdenvertaisuus. Investoinnit eivät jakaudu maantieteellisesti tasapuolisesti. Pohjois-Suomen logistinen ja turvallisuuteen liittyvä asema on muuttunut kansainvälisesti ja suhteessa muuhun Eurooppaan, eikä se näy lainkaan investointiohjelmassa.

2. OVATKO INVESTOINTIOHJELMAN PERUSTELUT VAIKUTUSTEN KAUTTA TASAPUOLISET JA SELKEÄT?

Arvioinnin perusteella, vaikutusten alueellisen jakautumisen näkökulmasta, investointiohjelmassa olevilla Pohjois-Suomen hankkeilla saavutetaan hyvä yhteiskuntataloudellinen kannattavuus, joista merkittävä osuus hyödyistä kohdistuu elinkeinoelämän edistämiseen. Alueellisen yhdenvertaisuuden vuoksi hankkeita tulee mahdollistaa kaikille alueille.

Valmisteluperiaatteissa ei käy selkeästi ilmi pohjoisten alueiden yhdenvertaisuus ja tärkeys koko Suomen huoltovarmuudelle ja kansalliselle turvallisuudelle. Laajoja pohjoisen suomen alueita ja Koillismaa on jätetty kokonaan vailla investointiesityksiä mikä on omiaan edistämään alueiden eriytymiskehitystä ja ei mahdollista yhdenvartaista elinkeinoelämän kehittymistä. Vihreän siirtymän energiahankkeet eivät ole paikkasidonnaisia kasvukeskuksiin, mikä korostaa pohjoisten alueiden saavutettavuuden tärkeyttä.

3. MITEN MUUTTAISITTE INVESTOINTIOHJELMAA LIIKENNE 12 MUKAISEN LIIKENNEMUOTOKOHTAISEN TALOUSKEHYKSEN PUITTEISSA JA MITEN PERUSTELETTE MUUTOSTEN PAREMMAT VAIKUTUKSET?

4. MITEN KEHITTÄISITTE INVESTOINTIOHJELMAN LAATIMISEN PROSESSIA, SEN PÄIVITTÄMISTÄ JA SEURANTAA?

5. MINKÄ INVESTOINTIOHJELMAN ULKOPUOLISTEN KOHTEIDEN SUUNNITTELUA TULISI VAIKUTTAVUUDEN PERUSTEELLA EDISTÄÄ LÄHIVUOSINA INVESTOINTIOHJELMAN TULEVIA PÄIVITYSKIERROKSI VARTEN?

Raideliikenteen CEF-rahoitusmahdollisuuksia tulee aktiivisesti hakea ja ohjata pohjoisen Suomen rataverkon kehittämiseen ja pohjoisten alueiden yhdistämiseksi. Ratayhteys Oulu-Kuusamo olisi merkittävä hanke koko Suomen huoltovarmuuden, turvallisuuden, matkailun ja pohjoisen alueen elinkeinoelämän kannalta.

Maakuntakeskusten välisten yhteyksien kehittämiseksi esitetään edelleen vt20 ohituskaistojen lisäämistä investointiohjelmaan välille Oulu-Pudasjärvi.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI – Tekniset ja ympäristöpalvelut

Vt20 välityskyky niin matkailun, työssäkäyntiliikenteen kuin myös teollisuuden näkökulmasta vaatii tieluokituksen parantamista niin tieväylän kuin myös Iijoen sillan osalta.

Alemman tason tieverkolle tulee osoittaa oma investointiosuutensa jaettavaksi alueellisille ELY keskuksille perusväylänpidon rahoituksen lisäksi. Pohjoisten alueiden laajat soratiepintaiset valtion ylläpitämät tieosuudet ovat monin paikoin kestäättömässä kunnossa mikä vaarantaa niin teollisuuden toimintaedellytykset kuin myös paikallisten asukkaiden yhdenvertaiset oikeudet liikkumisen edellytyksiin ja tarvittaessa jopa avun saantiin hätätilanteessa. Alueellisista vaikutusyrytyksistä huolimatta alemman tieverkon osuuksia ei ole saatu monin paikoin kunnostettua liikenteen edellyttämälle tasolle edes vuosikymmenten kuluessa.

6. MITEN MUUTEN HALUATTE KOMMENTOIDA INVESTOINTIOHJELMAA?

Investointiohjelman alueellista painotusta tulee tasapainottaa aidon yhdenvertaisuuden aikaansaamiseksi. Investointiohjelman tavoitteita ja investointien vaikutusten merkittävyyden PRIO kriteereitä tulee tarkastaa huomioimaan alueelliset erot ja nostaa esiin myös pohjoisten alueiden merkitys teollisuuden raaka-ainetuotannolle, matkailulle, kansalliselle turvallisuudelle ja paikallisten ihmisten elämisen edellytyksille.